

Sygn. akt II Ca 1019/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2017 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Anna Pać-Piętak**

Sędziowie: **SSO Bartosz Pniewski**

SSO Cezary Klepacz (spr.)

Protokolant: starszy protokolant sądowy Agnieszka Baran

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 października 2017 r. w Kielcach

sprawy z powództwa L. I Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w K.

przeciwko U. S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego w Pińczowie

z dnia 23 marca 2017 r., sygn. akt I C 82/17

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten tylko sposób, że zastrzega iż wysokość odsetek zasądzonych w tym wyroku nie może przekraczać wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie;

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. zasądza od U. S. na rzecz L. I Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w K. kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt II Ca 1019/17

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 marca 2017 roku, sygn. akt I C 82/17, Sąd Rejonowy w Pińczowie zasądził od U. S. na rzecz L. I Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego w K. kwotę 56.737,43 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP, liczonymi od dnia 14 października 2016 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 7.544 zł tytułem kosztów procesu.

Sąd ten ustalił, że dnia 8 października 2012 roku U. S. zawarła z Bankiem (...) SA we W. umowę o kredyt gotówkowy nr (...). Całkowita kwota kredytu – 46.780 zł miała być spłacona do dnia 5 października 2018 roku. Suma ta została niezwłocznie udostępniona pozwanej, z czego 40.000 zł przelano na rachunek określony w umowie, a pozostałą kwotę,

stanowiącą opłaty, przelano na rachunek Banku. Pozwana zobowiązała się do zwrotu całkowitej kwoty kredytu wraz z odsetkami kapitałowymi i prowizją, łącznie 82.027,18 zł. Ustalony został harmonogram spłat w ciągu 72 miesięcy, w równych ratach. Strony zastrzegły wysokość odsetek – 16,99% w stosunku rocznym. Zgodnie z § 8 umowy, w przypadku powstania zaległości kredytobiorca był zobowiązany do ich niezwłocznego pokrycia, a oprocentowanie należności przeterminowanych określono na czterokrotność stopy lombardowej NBP (§ 9 ust. 1 umowy), co na dzień zawarcia umowy wynosiło 25% w stosunku rocznym. Przewidziano możliwość wypowiedzenia umowy przez Bank w warunkach określonych w § 10.

W dniu 23 maja 2014 roku Bank (...) SA we W. wystawił przeciwko U. S. bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) z tytułu opisanej umowy na kwotę 44.949,05 zł, oświadczając, że roszczenie jest wymagalne i podlega egzekucji po opatrzeniu w klauzulę wykonalności wraz z odsetkami, liczonymi od dnia wystawienia tytułu do dnia zapłaty, według stopy procentowej stosowanej przez Bank dla zadłużenia przeterminowanego, tj. od kwoty kapitału 41.357,46 zł według zmiennej stopy procentowej w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP w stosunku rocznym, a od kwoty 3.591,59 zł według ustawowej stopy procentowej. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Busku-Zdroju z dnia 14 maja 2015 roku, sygn. akt IX Co 148/15, nadano temu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności do kwoty nieprzekraczającej 93.560 zł.

Na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 13 listopada 2015 roku (...) Finanse I (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w K. przejął od pierwotnego wierzyciela prawa do określonych wierzytelności, w tym objętej pozwem. Dnia 10 grudnia 2015 roku Bank (...) SA we W. zawiadomił U. S. o dokonanym przelewie, wzywając do zapłaty kwoty 53.449,54 zł do dnia 21 grudnia 2015 roku (41.357,46 zł tytułem należności głównej, 11.890,08 zł tytułem odsetek i 202 zł kosztów). (...) Finanse I (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w K. zmienił nazwę na L. I Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny w K..

W tych okolicznościach Sąd pierwszej instancji uznał powództwo o zapłatę za zasadne na podstawie art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku – Prawo bankowe i art. 359 § 1 k.c.

Pozwana kwestionowała wymagalność roszczenia i zarzuciła brak legitymacji procesowej, z uwagi na nieistnienie zobowiązania wobec strony powodowej, ale Bank (...) SA we W. skutecznie przeniósł na (...) Finanse I (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w K. wierzytelność, w związku z czym powód, zgodnie z art. 509 § 1 k.c., wstąpił w prawa dotychczasowego wierzyciela. Z przedstawionej dokumentacji: wyciągu z rejestru funduszy inwestycyjnych prowadzonych przez Sąd Okręgowy w Warszawie z dnia 20 maja 2016 roku, wypisu z KRS, aktu notarialnego zmiany statutu nr (...) z dnia 11 marca 2016 roku, a w szczególności pkt I, pkt II.1.2, wynika też, iż doszło do zmiany nazwy wierzyciela na L. I Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w K.. Wykazana została zatem legitymacja czynna w procesie. Brak było podstaw do kwestionowania skuteczności umowy przelewu wierzytelności, z której wynika, że Bank przeniósł na powoda wierzytelności wykazane w załączniku nr 2-4 do umowy, a powód przedłożył sporządzony przez notariusza wyciąg z tego załącznika. Załącznik nr 3 do umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 13 listopada 2015 roku, stanowiący wykaz wierzytelności wchodzących w skład portfela II, jednoznacznie potwierdza, że przedmiotem umowy było zbycie na rzecz strony powodowej m.in. wierzytelności, której dotyczy niniejsze postępowanie. W załączniku tym pod datą partii danych wskazaną na 1 września 2015 roku, pod pozycją (...), dokładnie opisano przedmiot zbycia przez wykazanie wierzytelności wynikającej z umowy kredytu, jej łącznej wysokości, z wyszczególnieniem należności głównej, odsetek umownych, karnych i kosztów, numeru umowy, daty jej zawarcia, siedziby banku, który udzielił kredytu, jak też wskazano dane U. S.: adres zamieszkania, numer PESEL, nr dowodu osobistego. Wszystkie te dane są tożsame z danymi w umowie kredytu. Bank powiadomił pozwaną o przelewie wierzytelności. Powód wykazał roszczenie co do kwoty dochodzonej pozwem i jej tożsamości z umową. Nie zasługiwał na uwzględnienie zarzut braku autentyczności złożonych przez powoda dokumentów, które zostały potwierdzone za zgodność przez radcę prawnego będącego pełnomocnikiem strony (art.129 § 2 k.p.c.). Niezasadny był również zarzut, iż umowa nie została wypowiedziana. Z akt sprawy nie wynika, aby zaległość została spłacona, a pierwotny wierzyciel, wystawiając bankowy tytuł egzekucyjny, złożył oświadczenie, iż roszczenie jest wymagalne.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Apelację od tego orzeczenia w całości wywiodła pozwana, zarzucając:

- błędne ustalenia Sądu, poprzedzone błędną oceną dowodów;
- naruszenie art. 58, 89 i 103 § 1 k.c. poprzez ich niezastosowanie;
- niezastosowanie art. 233 § 2 k.p.c. i błędne zastosowanie art. 129 § 2 k.p.c.

Wskazując na to, skarżąca wniosła o uchylenie wyroku.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanej kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja jest w przeważającej części bezzasadna.

Postępowanie dowodowe w sprawie zostało przeprowadzone prawidłowo, a Sąd Rejonowy dokonał oceny wiarygodności i mocy dowodów zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c., ustalając właściwie fakty istotne dla rozstrzygnięcia.

Przede wszystkim należy wskazać, że podniesione po raz pierwszy w apelacji zarzuty i twierdzenia są spóźnione (art. 381 k.p.c.). W świetle dyspozycji art. 503 § 1 k.p.c., pozwany w piśmie zawierającym sprzeciw od nakazu zapłaty jest zobowiązany przedstawić zarzuty, które pod rygorem ich utraty należy zgłosić przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy oraz okoliczności faktyczne i dowody, a zaniedbanie w tym zakresie skutkuje tym, że sąd co do zasady pomija spóźnione twierdzenia i dowody. Złożenie sprzeciwu od wydanego w sprawie nakazu zapłaty jest momentem wdania się w spór i pozwana powinna była w nim przedstawić wszystkie okoliczności i dowody na ich poparcie, związane z zarzutami skierowanymi przeciwko żądaniu pozwu i ze sposobem przyjętej obrony, a niepodniesienie w sprzeciwie zarzutów lub niewskazanie środków dowodowych czy określonych okoliczności faktycznych podlegało ogólnym regułom obowiązującym w postępowaniu zwykłym, m.in. wynikającym z art. 207 § 2 i 6 lub art. 217 § 2 i 3 k.p.c. (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 2005 r., III CK 323/04, Legalis). Tymczasem w sprzeciwie od nakazu zapłaty z dnia 27 stycznia 2017 roku, sygn. akt I Nc 659/16 (k.90), U. S. podała, że zaprzecza istnieniu zobowiązania z umowy kredytu i wymagalności świadczenia oraz zakwestionowała legitymację powoda i żądała na podstawie art. 129 k.p.c. przedstawienia oryginałów dokumentów powołanych w pozwie (k.93). W toku procesu pozwana nie tylko nie wskazała środków dowodowych na poparcie tych twierdzeń, ale sama je podważyła, zeznając na rozprawie w dniu 23 marca 2017 roku, że zawarła umowę o kredyt gotówkowy, a przedłożony przez stronę powodową dokument jest z nią tożsamy. Co więcej, przyznała, że spłaciła tylko część rat i że otrzymywała wezwania do zapłaty długu, w związku z czym toczyło się przeciwko niej postępowanie egzekucyjne. Podtrzymała jedynie żądanie przedstawienia przez powoda oryginału umowy cesji (k.102-102v.)

Zmiana stanowiska dopiero w apelacji, sprowadzająca się do twierdzenia, że pozwana otrzymała tylko część środków z tytułu zawartej umowy o kredyt, które spłaciła, jest nie tylko spóźnione, ale też i niewiarygodne, podobnie jak zarzut nieudowodnienia wymagalności świadczenia, wobec potwierdzania przez pozwaną w zeznaniach opisanych okoliczności. W efekcie chybione są wszelkie dalsze dywagacje co do daty początkowej naliczania odsetek.

Wniosek o przedstawienie przez stronę powodową oryginału umowy cesji został oddalony postanowieniem Sądu Rejonowego wydanym na rozprawie w dniu 23 marca 2017 roku, przy czym U. S. nie złożyła zastrzeżenia w trybie art. 162 k.p.c. (k.102v.), o treści którego i skutkach została pouczona (punkt 11. pouczenia zawartego w zawiadomieniu o terminie rozprawy – k.96 i 98). Powołany przepis przewiduje prekluzję zarzutów dotyczących niektórych naruszeń prawa procesowego. Z jego treści wynika, że skutkiem niepodniesienia przez stronę zarzutu naruszenia przepisów postępowania w sposób określony w tym przepisie jest bezpowrotna utrata tego zarzutu w dalszym toku postępowania, także w środkach zaskarżenia i w prowadzonym na ich podstawie postępowaniu apelacyjnym. Wyjątkiem jest sytuacja,

gdy chodzi o przepisy prawa procesowego, których naruszenie sąd powinien wziąć pod rozwagę z urzędu albo gdy strona nie zgłosiła zastrzeżeń bez swojej winy. Brak winy musi być jednak uprawdopodobniony. Pozwana nie powoływała się na żadne okoliczności mogące usprawiedliwiać brak zgłoszenia takiego zastrzeżenia (por. uzasadnienia wyroków Sądu Najwyższego: z dnia 29 sierpnia 2013 roku, I CSK 713/12, LEX nr 1391108 i z dnia 17 kwietnia 2013 roku, I CSK 447/12, LEX nr 1341647). W takiej sytuacji, gdy Sąd podjął ostateczną decyzję o tym, że konkretny dowód jest zbędny, bezzasadny jest zarzut naruszenia art. 233 § 2 k.p.c., jak i próba wyprowadzania na tej podstawie negatywnych konsekwencji proceduralnych dla strony powodowej.

Zatem już tylko dodatkowo należy ponieść, że nie ma podstaw do kwestionowania wartości dowodowej złożonych przez powoda dokumentów, w szczególności odpisu umowy cesji z dnia 13 listopada 2015 roku wraz z wykazem objętych nią wierzytelności (k.30-35 ,43-49), które odpowiadają wymogom formalnym z art. 129 § 2 i 3 k.p.c., co Sąd Rejonowy szczegółowo wyjaśnił w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia (k.112-113). Pozwana w sposób nieuprawniony polemizowała z taką oceną, przytaczając definicję odpisu dokumentu, ponieważ odpis może obejmować tylko część dokumentu (odzwierciedlając dany jego fragment), a nie musi odwzorowywać całej jego treści.

Bezpodstawnie pozwana kwestionowała też, zarzucając nieważność umowy przelewu w świetle art. 103 § 1 w zw. z art. 98 k.c., upoważnienie R. L. do zawarcia umowy przelewu wierzytelności w imieniu i na rzecz L. I Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego w K., ponieważ prawidłową reprezentację stron potwierdzają przedłożone dokumenty w postaci pełnomocnictwa z dnia 10 listopada 2015 roku, Nr (...), udzielonego przez (...) Finanse SA we W. R. L. (k.37-38) i pełnomocnictwa z dnia 18 czerwca 2014 roku udzielonego przez (...) Finanse I (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w K. dla (...) Finanse SA we W. (k.52).

U. S. nie miała żadnego interesu w tym, by żądać przedstawienia pełnej treści umowy cesji i załącznika nr 3, zawierającego wykaz sprzedanych wierzytelności, ponieważ przedmiotem dowodu w sprawie są jedynie fakty istotne dla jej rozstrzygnięcia (art. 227 k.p.c.), a cena, za którą zbyto wierzytelności czy też szczegółowe dane dotyczące innych nabytych roszczeń nie mają tu żadnego znaczenia. Dla oceny zasadności powództwa w kontekście skuteczności zawartej umowy przelewu wierzytelności jest ważne wyłącznie to, że strona powodowa spełniła warunek zapłaty wynagrodzenia, co potwierdza oświadczenie Banku (Portfel II) do (...) Finanse I (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w K. z dnia 1 grudnia 2015 roku (k.50). Zarzut nieważności umowy cesji, z powołaniem się na art. 58 k.c., jest zatem chybiony.

Apelacja okazała się skuteczna jedynie w takim zakresie, w jakim doprowadziła do ograniczenia zasądzonych odsetek umownych do wysokości maksymalnych odsetek przewidzianych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia, zgodnie z art. 481 § 2¹ i 2² k.c., co odpowiada zresztą żądaniu pozwu (k.5).

Mając to na uwadze, zgodnie z art. 386 § 1 k.p.c. zmieniono zaskarżony wyrok w ten tylko sposób, że zastrzeżono, iż wysokość odsetek zasądzonych w tym wyroku nie może przekraczać wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie, a w pozostałej części oddalono apelację na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 100 zdanie drugie k.p.c., ponieważ apelacja została uwzględniona tylko w nieznaczącej części, co uprawniało do zasądzenia od pozwanej na rzecz powoda całości poniesionych przez niego kosztów procesu – wynagrodzenia pełnomocnika w kwocie 2.700 zł według stawki z § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804 ze zm.).

SSO Bartosz Pniewski SSO Anna Pać-Piętak SSO Cezary Klepacz